

سۆران عەبدوللا نەقشەندى
soranmail@photo.net

5

دېوھانى دۆزىنەۋەى كادر لە ھونەرى فوتوگرافىدا

لەژمارە 4ى ئەم زنجىرە نوسىنەداۋ لەگۆشەى فوتوسكوپەۋە، وابىرپار بوو بىيىنە سەر باسى چۆنىەتى گرتنى فوتۆيەكى ھونەرى، بەرھەدوو واتا (تەكنىكى و ستاتىكى)، فوتۆيەك كە لانى كەم ناۋى (فوتوگرافى) لەخۇبگىيەت. كە ئەمەش دەكاتە شىۋەكارى بەرۋانكى، بەو واتايەى ھونەرى فوتوگرافى سەرەكىتەين رەگەزى دەبىتە رۋانكى، چەندىتى رۋانكى، چۆنىەتى رۋانكى، ئاستى رۋانكى، جۆرى رۋانكى، دابەشكردنى رۋانكى، كە ئەمەيان لەكاتىدا دەكرىت، ئەو كەسە لەئاستىكى پروفىشنالدا كاربكات.

سەرەتايىتەين و سەرەكىتەين بىنەما بۇ فىرېبونى گرتنى فوتۆيەكى ھونەرى، بەرپراۋى زۆرىك لەفوتوگرافەرە جىھانىەكان، لەگرتنى (پۆترەيت) ھەو دەست پىدەكات. بۆيە پىۋىستە سەرەتاي دەستكردن بەكارى فوتوگرافى، بىر لەۋە بكەيتەۋە شتىكت ھەبى كارى لەسەر بكەى، واتە (Prociger) پىرەنسىپو پىرۆسىجەرىك ھەبىت كە وات لىبكات پابەندىت بەو بىنەما تەكنىكى و ستاتىكىيەنى كە ھونەرى فوتوگرافى داۋات لىدەكات. بۆيە ھەول دەدەين دەربارەى پۆترەيت ھەندى وردەكارى بلىين، بەلام رەنگە باشتر وابىت كە بەر لەھەموو ئەۋانە باس لەكادر بكەين لەفوتوگرافىدا.

كادرو كادربەندى، بەبىنەمايىتەين ھەنگاۋ لەفوتوگرافى دەستنىشانكراۋە، بەر لەۋەى پىۋىستە بەرۋانكىش ھەبىت بۇ بابەت يان سەبجىكتەكەت، پىۋىستە فوتوگرافەر تىبكات لەكادرو شىۋازەكانى و رىگاكانى كادربەندىەكى ھونەرى سەرکەوتوو.

يەكەمىن شت بىنەرى فۇتۇ روبەرووى دەبىتەو لەكاتى تەماشائ،
دەبىت، شىۋازى دابەشبوونى بابەتەكانى نىو فۇتۇيەك، واتە كادربە
شىۋازى باوى فۇتۇگرافى كارى پىدەكرىت وەك بىنەماى كادربەندى،
1. كادرى لاكىشەى ئاسۋىي... ئەم كادربە پىكەتەكانى ناوى پى
ئەوكات جۇلەكانىشيان ئاسۋىي دەبىت. (ۋىنەى (1))
2. كادرى لاكىشەى ستوونى... ئەم جۆرەى كادربە بابەتەكان تىد
شەكانىش تىيدا ستوونى واتە سەرو خوار دەبىت، ئەم جۆرە لە
لەخالىكى كەم ماوهدا، زۆرتىن قوولايى تىدا نىشان بدرىت. (ۋىنە
3. كادرى چوار گۆشە: گەر خالى دەستپىك ناوہندى چوارگ
ئازادانەترەو بەھەر چوار لادا گونجاو دەبىت. بەم پىيەش بىنەرى يە
رادەكىشرىت.

بۇ ئەوہى گۆشەنىگای دیدى فۇتۇگرافەر رابىت لەسەر دیدى
دواى زانىارى لەسەر كادر، ئەویش گۆشەنىگای دۆزىنەوہى كادربە
1. گۆشەنىگای روبەروو: واتە كاتىك كامىرەكە روبەروو يان رىك
جۆرەش بابەتەكە سادەو ئاسايى دەردەكەوئىت وەك خۇى كە ھە
2. گۆشەنىگای بەرەوخوار: واتە كاتىك كامىراكەت لەسەر ئاس

چاوەكان بىت، بەم جۆرەش بابەتى نىو فۇتۇكەت زەبەلاح و گەرە دەردەكەوئىت. ۋىنەى 2
2. ۋىنەى ۱. ئاستى دیدەوہ تەماشائ بابەتى كادربەكەتى پى

فۇتۇكان: سۆران

ۋىنەى 3